

K Z O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, kwiecień 2013

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/52/2013

**STOSUNEK DO RZĄDU
W KWIETNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

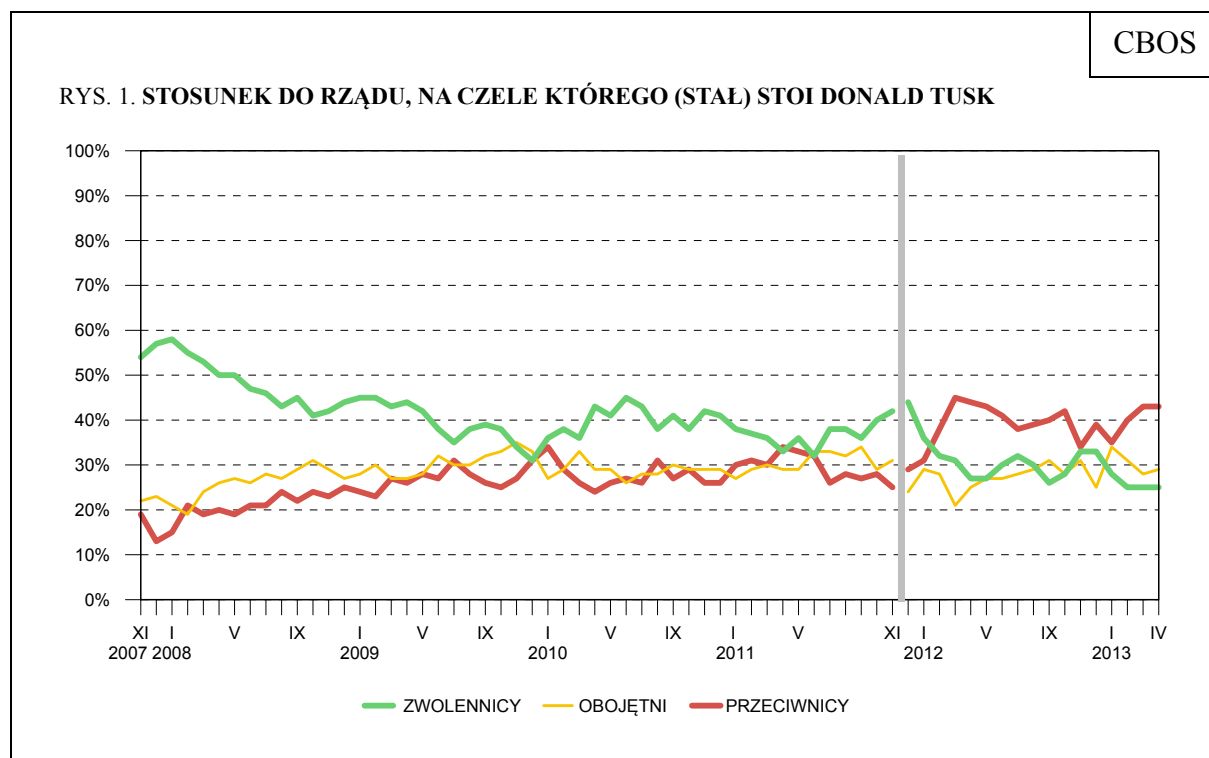

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W kwietniu¹ notowania urzędującego gabinetu minimalnie się pogorszyły. W porównaniu z poprzednim miesiącem nie zmienił się jedynie poziom identyfikacji z rządem, natomiast nieznacznie gorsze są oceny jego działalności oraz notowania premiera.

POPARCIE DLA RZĄDU

Tak samo jak w marcu jedna czwarta badanych (25%) zalicza się do zwolenników rządu, ponad dwie piąte zaś (43%) – do jego przeciwników.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (275) przeprowadzono w dniach 4–10 kwietnia 2013 roku na liczącej 1150 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	2012									2013			
	w procentach												
Zwolennicy	27	27	30	32	30	26	28	33	33	28	25	25	25
Przeciwnicy	44	43	41	38	39	40	42	34	39	35	40	43	43
Obojętni	25	27	27	28	29	31	28	31	25	34	31	28	29
Trudno powiedzieć	4	3	2	2	2	3	2	2	3	3	4	4	3

Rząd ma najwięcej zwolenników wśród badanych najlepiej wykształconych (38%), znajdujących się w najlepszym położeniu materialnym – o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (40%), dobrze oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych (38%), a także wśród mieszkańców największych, ponadpółmilionowych miast (37%). W grupach społeczno-zawodowych rząd popierają przede wszystkim pracujący na własny rachunek (45%) oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (35%).

Stosunek do obecnego gabinetu wiąże się również z poglądami politycznymi i udziałem w praktykach religijnych. Ponadprzeciętnie często poparcie dla rządu deklarują badani o lewicowych poglądach politycznych (33%), a także respondenci stosunkowo rzadko uczestniczący w praktykach religijnych (1–2 razy w miesiącu lub rzadziej). Z kolei badani identyfikujący się z prawicą oraz ci, którzy praktykują religijnie kilka razy w tygodniu, zdecydowanie najczęściej wyrażają niechęć do urzędującego gabinetu (odpowiednio: 63% i 50%).

W elektoratach partyjnych rząd ma więcej zwolenników niż przeciwników jedynie wśród sympatyków PO. Wśród potencjalnych wyborców PSL, SLD, PiS, badanych o niesprecyzowanych preferencjach wyborczych oraz osób biernych politycznie przeważa niechęć do rządu. Szczególnie duża jest ona wśród zwolenników PiS.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	82	1	17	0
PSL*	28	43	29	0
SLD	31	45	25	0
PiS	10	78	12	0
Niezdecydowani	19	40	35	6
Niegłosujący	13	44	38	5

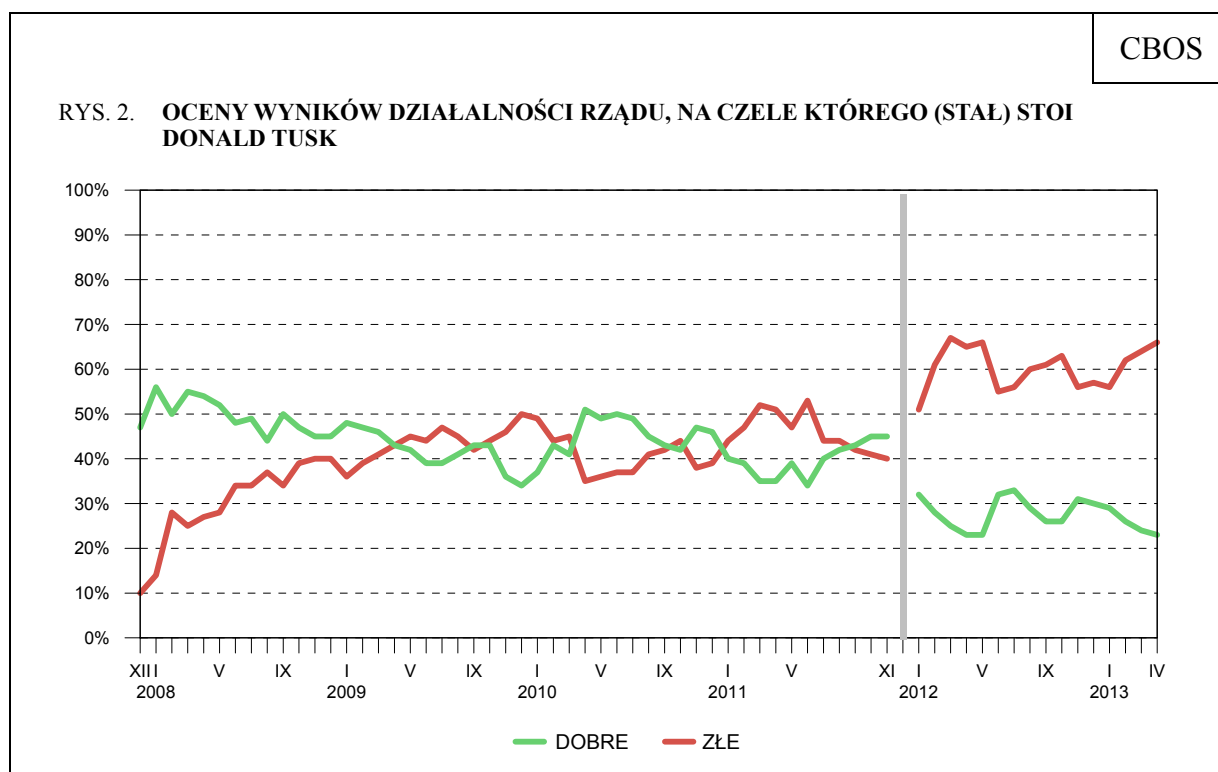
* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Działania gabinetu Donalda Tuska postrzegane są nieznacznie gorzej niż miesiąc temu. Obecnie wyniki działalności rządu dobrze ocenia 23% ankietowanych, a źle – 66% respondentów (wzrost o 2 punkty).

Tabela 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	2012						2013						
	w procentach												
Dobrze	23	23	32	33	29	26	26	31	30	29	26	24	23
Źle	65	66	55	56	60	61	63	56	57	56	62	64	66
Trudno powiedzieć	12	11	13	11	11	13	11	13	13	15	12	12	11

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły poprzedniego rządu Donalda Tuska, a od stycznia 2012 – nowego rządu Donalda Tuska. Pominięto „trudno powiedzieć”

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych przeważają negatywne oceny działalności rządu. Jego pracę stosunkowo najlepiej postrzegają badani znajdujący się w dobrej sytuacji materialnej (35%), o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (33%), mieszkańcy największych miast (31%) oraz absolwenci wyższych uczelni (29%). W grupach społeczno-zawodowych wyniki działalności rządu doceniają

przede wszystkim pracujący na własny rachunek (32%) oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (29%). Natomiast niezadowolenie z prac rządu najczęściej wyrażają pracownicy usług (79%), rolnicy (72%) oraz badani identyfikujący się z prawicą (73%).

W potencjalnych elektoratach zadowolenie z wyników działalności rządu przeważa nad niezadowoleniem jedynie wśród zwolenników PO. Sympatycy PSL, SLD, PiS, respondenci o niesprecyzowanych preferencjach partyjnych, a także bierni politycznie na ogół negatywnie oceniają pracę urzędującego gabinetu. Należy zaznaczyć, że potencjalni wyborcy PiS są wyjątkowo krytyczni w postrzeganiu efektów działalności rządu.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	71	22	7
PSL*	33	60	7
SLD	28	65	7
PiS	9	86	5
Niezdecydowani	17	68	14
Niegłosujący	14	73	13

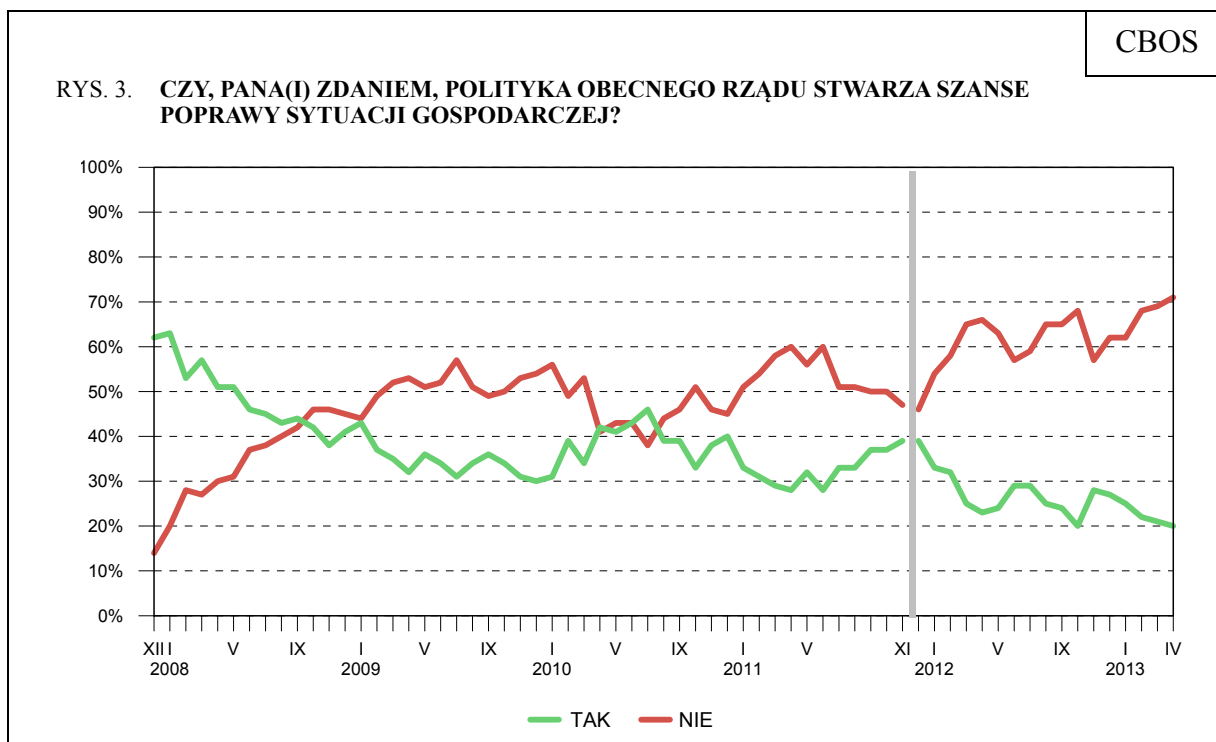
* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Minimalnie wzrósł także krytycyzm w ocenach polityki gospodarczej urzędującego gabinetu. Nadal co piąty badany (20%) uważa, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji gospodarczej, natomiast 71% ankietowanych (wzrost o 2 punkty) jest przeciwnego zdania.

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	2012									2013				
	w procentach													
Tak	23	24	29	29	25	24	20	28	27	25	22	21	20	
Nie	66	63	57	59	65	65	68	57	62	62	68	69	71	
Trudno powiedzieć	11	13	14	12	10	11	12	15	11	13	10	10	9	

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły poprzedniego rządu Donalda Tuska, a od grudnia – nowego rządu Donalda Tuska. Pominięto „trudno powiedzieć”

Negatywne oceny polityki rządu w sferze gospodarki dominują we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Przekonanie, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji gospodarczej, stosunkowo najczęściej wyrażają badani dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych (31%), mieszkańcy największych miast (31%) oraz pracujący na własny rachunek (32%).

W potencjalnych elektoratach politykę gospodarczą rządu pozytywnie postrzegają jedynie zwolennicy PO. Sympatycy PSL, SLD, PiS, respondenci niezdecydowani, na kogo głosować, oraz bierni politycznie w większości oceniają ją krytycznie. Najbardziej niezadowoleni z polityki gospodarczej urzędującego gabinetu są potencjalni wyborcy PiS.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	63	28	9
PSL*	27	68	5
SLD	31	67	2
PiS	9	86	5
Niezdecydowani	11	76	13
Niegłosujący	10	79	11

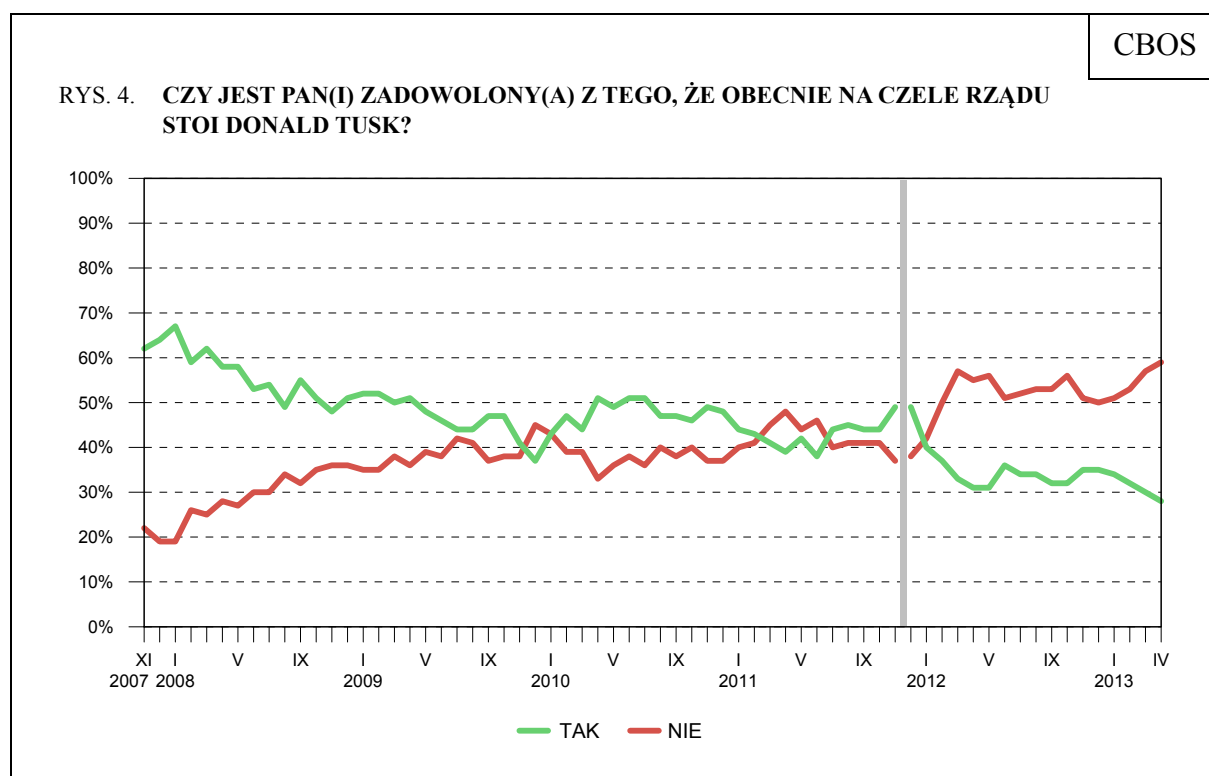
* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

AKCEPTACJA PREMIERA

W porównaniu z marcem nieznacznie zmalało poparcie dla premiera. Odsetek respondentów zadowolonych z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk, zmniejszył się o 2 punkty (do 28%) i w takim samym stopniu wzrosła liczba niezadowolonych (z 57% do 59%).

Tabela 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	2012									2013			
	w procentach												
Tak	31	31	36	34	34	32	32	35	35	34	32	30	28
Nie	55	56	51	52	53	53	56	51	50	51	53	57	59
Trudno powiedzieć	14	13	13	14	13	15	12	14	15	15	15	13	13

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły poprzedniego rządu Donalda Tuska, a od grudnia – nowego rządu Donalda Tuska. Pominięto „trudno powiedzieć”

Zadowolenie z premiera, podobnie jak z całego rządu, najczęściej wyrażają badani o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (42%), dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych (41%), mieszkańcy największych, ponadpółmilionowych miast (40%) i absolwenci wyższych uczelni (38%). W grupach

społeczno-zawodowych premier uzyskuje poparcie przede wszystkim wśród pracujących na własny rachunek (45%) oraz kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (40%).

W elektoratach partyjnych zadowolenie z premiera deklarują w większości jedynie potencjalni wyborcy PO. Zwolennicy PSL, SLD, PiS, ankietowani o niesprecyzowanych preferencjach wyborczych, a także bierni politycznie są na ogół niezadowoleni z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk. Największe niezadowolenie w tym zakresie wyrażają sympatycy PiS.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	84	10	6
PSL*	35	58	7
SLD	29	59	12
PiS	8	87	5
Niezdecydowani	23	61	16
Niegłosujący	18	62	20

* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

Kwiecień to kolejny miesiąc pogarszania się notowań rządu. W stosunku do marca minimalnie wzrósł krytycyzm w ocenach efektów jego działalności i polityki gospodarczej, nieznacznie zmalało też poparcie dla premiera; nie zmienił się jedynie poziom identyfikacji z urzędującym gabinetem. Biorąc jednak pod uwagę trwający prawie pięć i pół roku okres sprawowania władzy przez koalicję PO–PSL, trzeba zaznaczyć, że obecne notowania rządu i premiera Donalda Tuska są jednymi z najgorszych.

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

Tabela 1

		Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Donalda Tuska? Czy jest Pan(i) jego:				Liczba osób
		zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do obecnego rządu jest obojętny	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		25	43	29	3	1147
Płeć	Mężczyźni	27	47	24	1	549
	Kobiety	23	40	33	4	598
Wiek	18-24 lata	16	47	35	3	138
	25-34	23	40	33	4	234
	35-44	34	35	30	1	193
	45-54	23	50	23	4	191
	55-64	24	48	27	1	197
	65 lat i więcej	27	43	25	5	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	46	32	2	437
	Miasto do 20 tys.	24	53	19	4	176
	20-100 tys.	26	41	30	4	222
	101-500 tys.	29	40	30	2	179
	501 tys. i więcej mieszk.	37	34	26	2	133
Wykształcenie	Podstawowe	16	46	35	3	254
	Zasadnicze zawodowe	19	46	32	3	284
	Średnie	27	43	27	3	380
	Wyższe	38	39	21	3	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	35	40	22	2	120
	Średni personel, technicy	31	46	21	2	51
	Pracownicy adm.-biurowi	30	39	27	4	72
	Pracownicy usług	11	51	32	5	71
	Robotnicy wykwalifikowani	24	48	28	1	120
	Robotnicy niewykwalifik.	24	44	32		67
	Rolnicy	18	48	33	2	63
Pracujący na własny rach.	45	43	10	2	43	
Bierni zawodowo	Renciści	18	46	34	2	77
	Emeryci	27	44	25	4	221
	Uczniowie i studenci	18	44	37	1	81
	Bezrobotni	20	44	37		99
	Gospodynie domowe i inni	23	30	36	11	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	45	24	2	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	45	24	4	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	43	27	2	269
	prywatnym gosp. rolnym	19	46	33	2	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	23	54	22	1	175
	501-750	17	49	30	5	134
	751-1000	19	46	31	4	166
	1001-1500	31	37	30	3	194
	Powyżej 1500 zł	40	36	23	1	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	54	26	3	192
	Średnie	17	47	32	4	548
	Dobre	38	35	25	1	407
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	50	23	7	64
	Raz w tygodniu	23	48	27	2	536
	1-2 razy w miesiącu	28	39	31	1	149
	Kilka razy w roku	27	37	33	3	288
	W ogóle nie uczestniczy	29	43	24	3	111
Poglądy polityczne	Lewica	33	36	30	1	194
	Centrum	27	40	31	2	421
	Prawica	24	63	13	1	271
	Trudno powiedzieć	16	36	41	7	262

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		23	66	11	1145
Płeć	Mężczyźni	25	68	7	548
	Kobiety	22	65	14	597
Wiek	18-24 lata	19	68	13	138
	25-34	23	68	9	232
	35-44	30	61	10	193
	45-54	25	68	7	190
	55-64	20	70	10	197
	65 lat i więcej	22	64	14	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	20	71	9	436
	Miasto do 20 tys.	20	69	11	176
	20-100 tys.	27	63	11	222
	101-500 tys.	26	64	10	178
	501 tys. i więcej mieszk.	31	56	13	133
Wykształcenie	Podstawowe	22	65	13	254
	Zasadnicze zawodowe	19	71	10	284
	Średnie	24	66	10	379
	Wyższe	29	62	9	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	62	9	120
	Średni personel, technicy	25	67	7	51
	Pracownicy adm.-biurowi	26	62	12	72
	Pracownicy usług	11	79	10	71
	Robotnicy wykwalifikowani	20	74	6	120
	Robotnicy niewykwalifik.	25	68	7	67
	Rolnicy	24	72	4	63
Pracujący na własny rach.	32	67	1	43	
Bierni zawodowo	Renciści	19	70	11	78
	Emeryci	23	64	13	221
	Uczniowie i studenci	24	63	13	81
	Bezrobotni	27	63	11	98
	Gospodynie domowe i inni	23	55	22	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	25	69	6	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	67	10	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	23	68	9	269
	prywatnym gosp. rolnym	20	77	3	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	73	9	175
	501-750	20	70	10	133
	751-1000	23	69	8	166
	1001-1500	27	64	9	194
	Powyżej 1500 zł	33	58	9	200
Ocena własnych war. mater.	Źle	19	71	10	193
	Średnie	17	72	12	545
	Dobre	35	56	9	407
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	65	14	64
	Raz w tygodniu	22	68	10	537
	1-2 razy w miesiącu	22	64	14	149
	Kilka razy w roku	25	65	10	286
	W ogóle nie uczestniczy	29	63	8	110
Poglądy polityczne	Lewica	27	60	13	194
	Centrum	27	65	8	421
	Prawica	24	73	3	271
	Trudno powiedzieć	14	66	21	260

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		20	71	9	1149
Płeć	Mężczyźni	23	70	7	549
	Kobiety	17	72	11	600
Wiek	18-24 lata	18	75	7	138
	25-34	19	72	9	234
	35-44	23	70	7	193
	45-54	21	70	8	192
	55-64	18	75	7	197
	65 lat i więcej	20	64	15	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	17	73	10	438
	Miasto do 20 tys.	18	72	10	177
	20-100 tys.	20	72	8	222
	101-500 tys.	20	69	11	179
	501 tys. i więcej mieszk.	31	64	5	133
Wykształcenie	Podstawowe	18	69	13	255
	Zasadnicze zawodowe	15	76	8	284
	Średnie	22	70	9	381
	Wyższe	24	68	7	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	68	8	120
	Średni personel, technicy	20	73	7	51
	Pracownicy adm.-biurowi	19	75	6	72
	Pracownicy usług	10	85	5	71
	Robotnicy wykwalifikowani	19	76	5	121
	Robotnicy niewykwalifik.	20	75	5	67
	Rolnicy	15	72	12	63
Pracujący na własny rach.	32	65	3	43	
Bierni zawodowo	Renciści	23	65	12	78
	Emeryci	20	64	16	221
	Uczniowie i studenci	19	75	6	81
	Bezrobotni	22	74	4	99
	Gospodynie domowe i inni	16	67	17	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	74	7	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	72	5	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	74	6	270
	prywatnym gosp. rolnym	17	71	11	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	74	5	175
	501-750	16	74	10	134
	751-1000	18	72	11	166
	1001-1500	24	70	6	194
	Powyżej 1500 zł	28	64	8	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	75	12	193
	Średnie	14	76	10	549
	Dobre	31	62	7	407
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16	68	16	64
	Raz w tygodniu	18	74	8	538
	1-2 razy w miesiącu	18	74	8	149
	Kilka razy w roku	22	68	10	288
	W ogóle nie uczestniczy	26	63	11	111
Poglądy polityczne	Lewica	28	67	5	194
	Centrum	23	71	7	422
	Prawica	18	76	6	271
	Trudno powiedzieć	12	69	20	263

Tabela 4

		Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że obecnie na czele rządu stoi Donald Tusk?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		28	59	13	1148
Płeć	Mężczyźni	29	60	11	548
	Kobiety	27	58	16	600
Wiek	18-24 lata	17	74	9	138
	25-34	25	61	14	234
	35-44	40	46	14	192
	45-54	29	58	13	192
	55-64	24	61	15	197
	65 lat i więcej	31	56	14	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	64	13	437
	Miasto do 20 tys.	25	65	10	177
	20-100 tys.	30	55	15	222
	101-500 tys.	31	57	12	179
	501 tys. i więcej mieszk.	40	42	18	133
Wykształcenie	Podstawowe	25	62	13	255
	Zasadnicze zawodowe	20	65	15	283
	Średnie	30	57	13	381
	Wyższe	38	49	12	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	50	10	120
	Średni personel, technicy	30	52	18	51
	Pracownicy adm.-biurowi	32	53	15	72
	Pracownicy usług	11	73	16	71
	Robotnicy wykwalifikowani	24	63	13	121
	Robotnicy niewykwalifik.	30	58	12	67
	Rolnicy	19	70	11	63
Pracujący na własny rach.	45	45	10	43	
Bierni zawodowo	Renciści	27	56	17	78
	Emeryci	29	57	14	221
	Uczniowie i studenci	23	67	10	81
	Bezrobotni	27	63	11	99
	Gospodynie domowe i inni	27	51	22	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	54	13	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	27	60	12	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	59	13	269
	prywatnym gosp. rolnym	24	66	10	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	25	65	10	175
	501-750	26	61	13	134
	751-1000	24	65	11	166
	1001-1500	30	55	15	194
	Powyżej 1500 zł	42	46	11	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	62	13	193
	Średnie	19	66	15	549
	Dobre	41	47	11	406
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	60	15	64
	Raz w tygodniu	24	64	13	538
	1-2 razy w miesiącu	28	56	16	149
	Kilka razy w roku	33	53	13	287
	W ogóle nie uczestniczy	35	51	14	111
Poglądy polityczne	Lewica	37	52	11	194
	Centrum	31	56	13	421
	Prawica	27	67	6	271
	Trudno powiedzieć	16	59	25	263